

02.12.2022

Situația financiară a sectorului bancar pentru 9 luni ale anului 2022

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2022, Banca Națională a Moldovei (BNM) a continuat procesul de supraveghere prudențială a băncilor din Republica Moldova, urmărind respectarea cerințelor legale, în vederea asigurării stabilității și viabilității sistemului bancar.

Sectorul bancar, conform datelor prezentate de către bănci, este caracterizat prin creșterea activelor, creditelor, fondurilor proprii, ratei fondurilor proprii și depozitelor băncilor. Profitul aferent exercițiului în comparație cu perioada similară a anului precedent s-a majorat, preponderent, ca urmare a majorării veniturilor din dobânzi și veniturilor neaferele dobânzilor.

Totodată, s-au micșorat depozitele persoanelor fizice și cele ale persoanelor juridice. De asemenea, a fost înregistrată majorarea în valoare absolută a creditelor expirate, a creditelor neperformante și, ca urmare, înrăutățirea indicatorilor calității portofoliului de credite comparativ cu finele anului precedent.

La situația din 30.09.2022, în Republica Moldova activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei. O bancă era supravegheată în cadrul regimului de intervenție timpurie aplicat la data de 11.01.2019. Urmare modificărilor înregistrate în structura acționariatului băncii, a avut loc completarea organelor de conducere. Astfel, ulterior, prin hotărârea Comitetului executiv al BNM, s-a decis:

- revocarea și încetarea mandatelor administratorilor temporari cu competențe de membru al Comitetului de conducere;
- prelungirea perioadei de desemnare a administratorului temporar cu competențe de președinte al Consiliului băncii până la data de 25.04.2023.

Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

La 30.09.2022, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către bănci, a înregistrat următoarele tendințe:

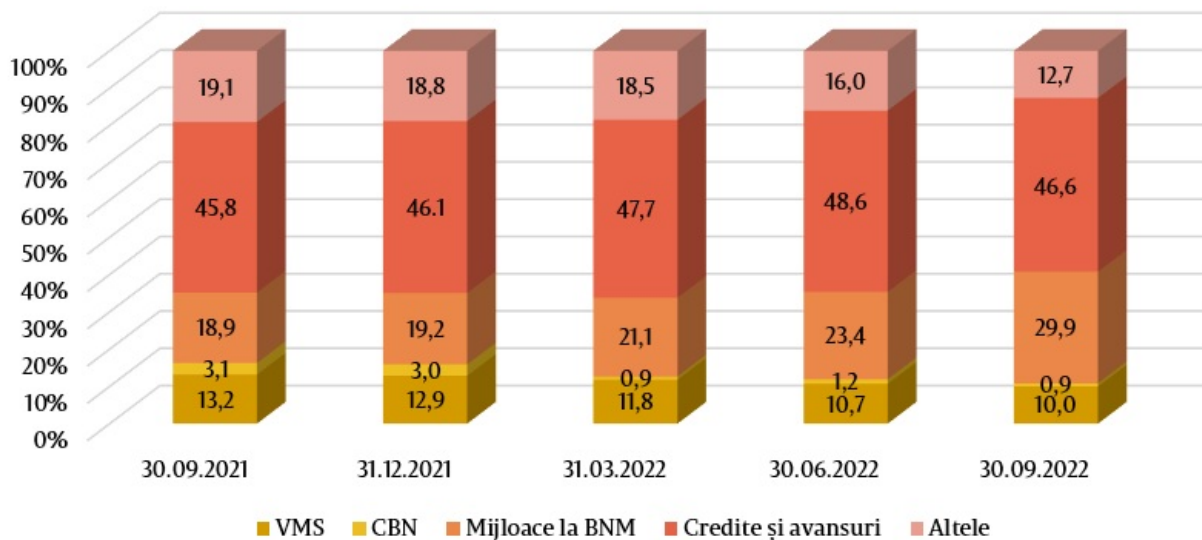
Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 125,0 miliarde lei, majorându-se pe parcursul a 9 luni ale anului 2022 cu 5,5% (6,5 miliarde lei).

În structura activelor, ponderea cea mai mare a revenit articolului din bilanț „Credite și avansuri la cost amortizat”, care a constituit 46,6% (58,2 miliarde lei), fiind în creștere cu 0,5 puncte procentuale (p.p.) față de finele anului precedent.

Ponderea mijloacelor la BNM a constituit 29,9% (37,4 miliarde lei), fiind în creștere cu 10,7 p.p., iar ponderea investițiilor băncilor în valorile mobiliare de stat și în certificatele Băncii Naționale a constituit 10,9% (13,5 miliarde lei), fiind în descreștere cu 5,0 p.p. Restul activelor, care constituie 12,7% (15,8 miliarde lei), sunt menținute de către bănci în alte bănci, în numerar, imobilizări corporale, imobilizări necorporale etc. Ponderea acestora s-a micșorat cu 6,1 p.p.

Structura activelor (%)

Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 48,2% din totalul activelor sau 60,2 miliarde lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 6,9% (3,9 miliarde lei). Totodată, volumul creditelor noi acordate pe parcursul a 9 luni ale anului 2022 s-a micșorat cu 11,5% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Cea mai mare creștere în valoare absolută pe parcursul a 9 luni ale anului 2022 a fost înregistrată la creditele acordate pentru procurarea /construcția imobilului, care au crescut cu 989,8 milioane lei (8,7%) până la 12,4 miliarde lei, la creditele acordate mediului financiar nebanca - cu 653,0 milioane lei (36,2%) până la 2,5 miliarde lei, la creditele acordate industriei alimentare - cu 556,2 milioane lei (16,3%) până la 4,0 miliarde lei, la creditele acordate persoanelor fizice care practică activitate - cu 549,7 milioane lei (47,9%) până la 1,7 miliarde lei, la creditele acordate comerțului - cu 426,4 milioane lei (3,5%) până la 12,6 miliarde lei, la creditele acordate agriculturii - cu 398,8 milioane lei (9,6%) până la 4,6 miliarde lei și la creditele acordate în domeniul construcțiilor - cu 284,2 milioane lei (26,2%) până la 1,4 miliarde lei.

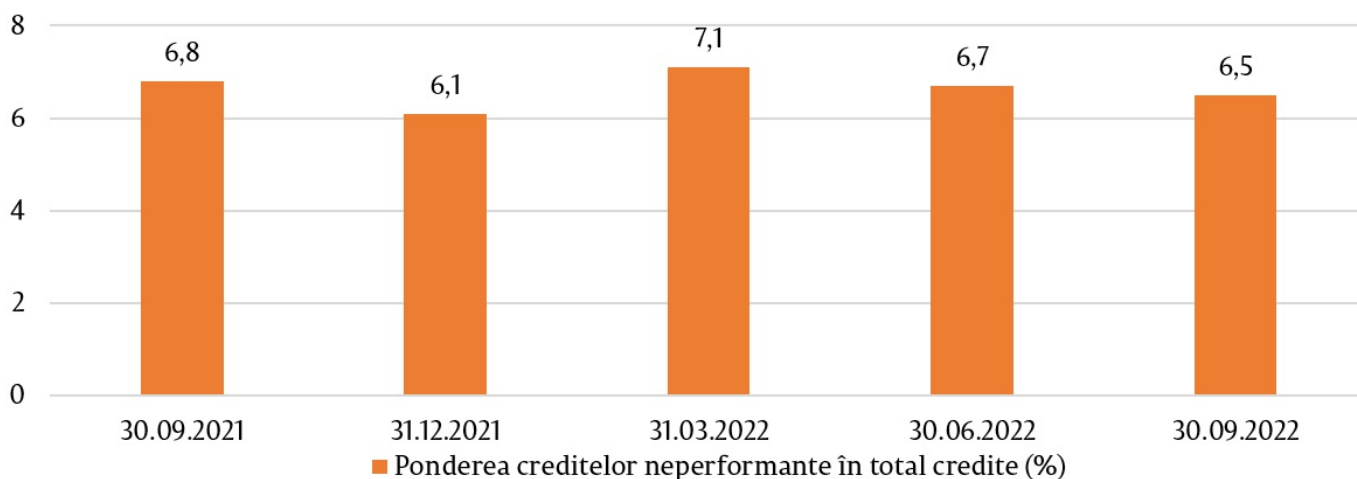
Totodată, cea mai mare descreștere în valoare absolută a fost înregistrată la creditele acordate industriei productive cu 207,9 milioane lei (7,4%) până la 2,6 miliarde lei, la creditele acordate industriei energetice - cu 162,4 milioane lei (16,3%) până la 836,7 milioane lei.

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a majorat cu 0,4 p.p., constituind 6,5% la 30.09.2022, indicatorul menționat variind de la 1,8% până la 9,6%, în funcție de bancă.

Totodată, creditele neperformante în valoare absolută au crescut cu 13,1% (454,4 milioane lei) până la 3,9 miliarde lei.

În perioada analizată s-au majorat creditele expirate cu 16,9% (294,6 milioane lei) până la 2,0 miliarde lei. Ponderea creditelor expirate în totalul creditelor a constituit 3,4%, fiind în majorare cu 0,3 p.p. comparativ cu 31.12.2021, variind de la 0,6% până la 9,1%, în funcție de bancă.

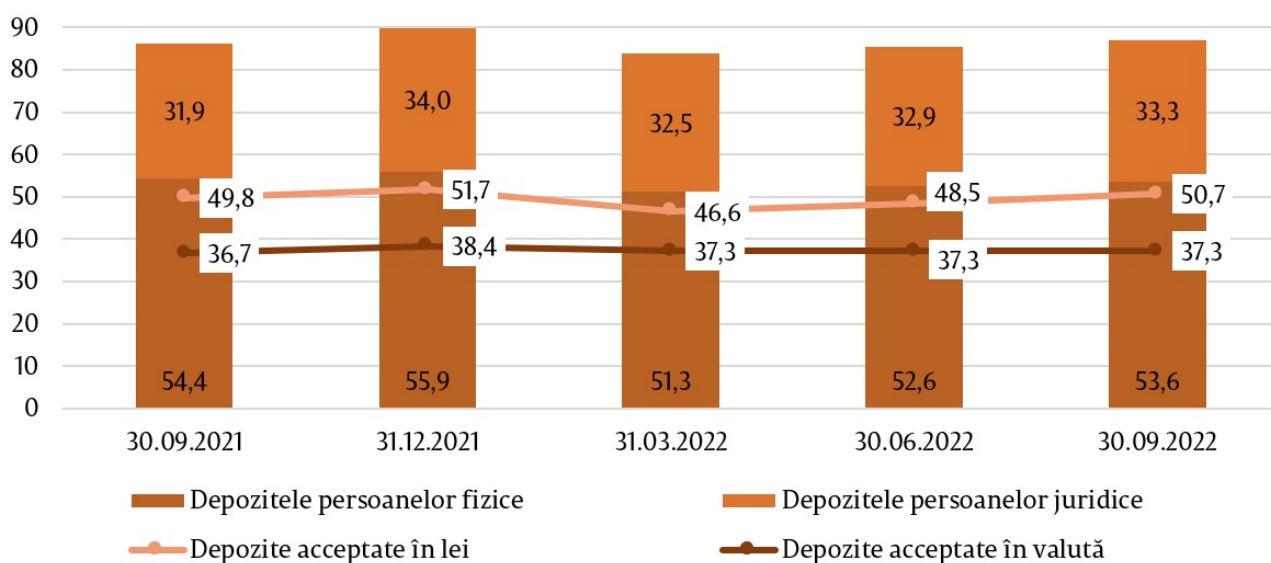
Dinamica ponderii creditelor neperformante în totalul creditelor pe sector (%)

Totodată, în perioada de referință s-a înregistrat descreșterea soldului depozitelor, generată, preponderent, de evenimentele externe. Conform rapoartelor prudențiale, acesta s-a micșorat cu 2,1 miliarde lei sau cu 2,3%, constituind 88,0 miliarde lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 60,9% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 37,8% și depozitele băncilor 1,3%), urmare micșorării soldului depozitelor persoanelor fizice cu 2,3 miliarde lei (4,2%) până la 53,6 miliarde lei, a depozitelor persoanelor juridice cu 744,7 milioane lei (2,2%) până la 33,3 miliarde lei. Concomitent, depozitele băncilor s-au majorat cu 973,6 milioane lei (7,5 ori) până la 1,1 miliarde lei.

În totalul depozitelor, 57,7% au revenit depozitelor în lei, soldul micșorându-se cu 941,0 milioane lei (1,8%) comparativ cu sfârșitul anului precedent și a constituit 50,8 miliarde lei la 30.09.2022. Depozitele în valută au constituit 42,3% din totalul depozitelor, soldul acestora s-a micșorat pe parcursul perioadei de referință cu 1,2 miliarde lei (3,0%), alcătuind 37,2 miliarde lei (retragerea depozitelor în valută - echivalentul a 649,7 milioane lei, reevaluarea negativă a depozitelor în valută – 546,9 milioane lei).

Depozitele sectorului bancar, miliarde lei

Veniturile și rentabilitatea

La 30.09.2022, profitul în sistemul bancar a însumat 2,8 miliarde lei, majorându-se cu 71,6% (1,2 miliarde lei) comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Majorarea profitului a fost determinată de majorarea veniturilor din dobânzi cu 2,8 miliarde lei (77,0%) (în principal de la activitatea de creditare), a veniturilor din onorarii și comisioane cu 366,7 milioane lei (20,2%), a veniturilor din diferențele de curs valutar – cu 355,0 milioane lei (41,5%), Concomitent, s-au majorat cheltuielile neafere dobânzilor (cheltuielile privind onorarii și comisioane, cheltuielile administrative, provizioane, deprecierea activelor financiare și nefinanciare etc.) cu 1,7 miliarde lei (44,7%) și cheltuielile cu dobânzi - cu 645,7 milioane lei (71,2%).

Veniturile totale au constituit 10,0 miliarde lei, majorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 3,6 miliarde lei (55,4%), dintre care veniturile din dobânzi au constituit 6,4 miliarde lei (64,5%), iar veniturile neafere dobânzilor – 3,5 miliarde lei (35,5%).

Concomitent, cheltuielile totale au constituit 7,1 miliarde lei, majorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 2,4 miliarde lei (49,7%), dintre care cheltuielile cu dobânzile au constituit 1,6 miliarde lei (21,8%), iar cheltuielile neafere dobânzilor – 5,6 miliarde lei (78,2%).

La 30.09.2022, rentabilitatea activelor a constituit 3,1%, fiind în creștere cu 1,1 p.p. comparativ cu finele anului precedent, iar rentabilitatea capitalului a constituit 18,1 %, fiind în creștere cu 5,8 p.p. comparativ cu finele anului precedent.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2022, băncile au continuat să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt, peste limitele reglementate.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,74 (limita ≤ 1), variind de la 0,33 până la 0,86, în funcție de bancă, fiind la același nivel ca și la finele anului 2021.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și care nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, de asemenea, a fost respectat de către toate băncile, variind de la 1,36 pe banda de scadență până la o lună inclusiv până la 134,39 pe banda de scadență între o lună și 3 luni inclusiv.

Indicatorul privind acoperirea necesarului de lichiditate pe sector a constituit 174,4% (limita $\geq 80\%$ - începând cu 1 ianuarie 2022), variind de la 117,2% până la 508,4%, fiind în micșorare cu 183,9 p.p. comparativ cu finele anului precedent.

Conform rapoartelor prezentate de bănci la situația din 30.09.2022, rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 29,8%, fiind în majorare cu 3,9 p.p. față de finele anului precedent, variind între 22,0% și 63,4%. Toate băncile au respectat indicatorul „Rata fondurilor proprii totale” ($\geq 10\%$).

De asemenea, toate băncile au respectat cerința indicatorului „Rata fondurilor proprii totale”, luând în considerare amortizoarele de capital.

La situația din 30.09.2022, fondurile proprii totale au constituit 17,8 miliarde lei și au înregistrat o creștere de 17,5% (2,7 miliarde lei). Creșterea fondurilor proprii, în principal, a fost determinată de reflectarea de către bănci a profiturilor eligibile după desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor și după obținerea permisiunii BNM privind includerea în fondurile proprii a profiturilor realizate în anul 2022.

La situația din 30.09.2022, băncile au respectat indicatorii prudențiali cu privire la expunerile mari și expunerile față de persoanele lor afiliate.

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

Pe parcursul trimestrului III al anului 2022, au fost continuate activitățile aferente promovării cerințelor Basel III, prin actualizarea, elaborarea și definitivarea proiectelor actelor normative secundare (cerințele pentru planul de redresare a

băncii, cerințele de acoperire a necesarului de lichiditate, privind efectul de levier, amortizoarele de capital, indicatorul de finanțare stabilă netă (NSFR), cerințele de gândire independentă pentru organul de conducere), care vor completa cadrul normativ secundar întru aplicarea prevederilor Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor.

See also

Tags

[depozite](#) ^[1]

[credite](#) ^[2]

[statistics](#) ^[3]

[capitalul](#) ^[4]

[activele](#) ^[5]

[lichiditatea](#) ^[6]

[soldul creditelor](#) ^[7]

[profitul băncilor](#) ^[8]

[bank](#) ^[9]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/64556>

Related links:

[1] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=depozite](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=depozite) [2] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=credite](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=credite) [3] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=statistics](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics) [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=capitalul](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=capitalul) [5] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=activele](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=activele) [6] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=lichiditatea](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=lichiditatea) [7] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=soldul creditelor](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=soldul creditelor) [8] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=profitul băncilor](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=profitul băncilor) [9] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=bank](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=bank)